

EUROOPA KESKPANK

EUROOPA KESKPANGA SUUNIS,

14. juuli 2006,

euro sularahavahetuse teatud ettevalmistuste kohta ning euro pangatähtede ja müntide eeljaotuse ja kaaseeljaotuse kohta väljaspool euroala

(EKP/2006/9)

(2006/525/EÜ)

EUROOPA KESKPANGA NÕUKOGU,

tusele, lihtsustab eurole ülemineku logistikat ja aitab vähendada paralleelkäibe kulusid.

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eelkõige selle artikli 106 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Keskpankade Süsteemi ja Euroopa Keskpanga põhikirja artikleid 16 ja 26.4,

ning arvestades järgmist:

(1) nõukogu 3. mai 1998. aasta määruse (EÜ) nr 974/98 (euro kasutuselevõtu kohta)⁽¹⁾ artikkel 10 sätestab: "Alates vastavatest sularahavahetuse päevadest lasevad EKP ja osalevate liikmesriikide keskpangad osalevates liikmesriikides käibele euros vääringustatud pangatähed".

(2) Et võimaldada euro sujuvat kasutuselevõttu tulevastes osalevates liikmesriikides, tuleb kehtestada õigusraamistik, mille alusel nende liikmesriikide keskpangad (RKPd) saaksid laenata eurosüsteemilt euro pangatähti ja münte eeljaotuseks ja kaaseeljaotuseks enne sularahavahetust, võttes arvesse riikide erinevaid sularahavahetuse stsenaariume.

(3) Euro pangatähtede ja müntide eeljaotus nõuetele vastavatele tehingupooltele ning kaaseeljaotus kutselistele kolmandatele isikutele aitab kaasa sujuvale sularahava-

(4) Eeljaotusega ja kaaseeljaotusega ei tohi kaasneda euro pangatähtede ja müntide ringlusse sattumine, kuna need ei ole tulevastes osalevates liikmesriikides seaduslikuks maksevahendiks enne sularahavahetuse päeva; selle vältimiseks tuleb lepingutes euro pangatähtede ja müntide laenu kohta sätestada, et nõuetele vastavate tehingupoolte ja kutseliste kolmandate isikute suhtes kohaldatakse vastavat piirangut.

(5) Eeljaotus nõuetele vastavatele tehingupooltele ja kaaseeljaotus kutselistele kolmandatele isikutele võib toimuda ainult siis, kui tulevaste osalevate liikmesriikide õigus-sätted või lepingud asjaomaste tehingupooltega annavad piisava kaitse järgmise osas: i) eeljaotuseks euro pangatähtede ja müntide laen; ii) eeljaotus, ja iii) kaaseeljaotus.

(6) Käesolev suunis: i) sätestab reeglid, mida tuleb järgida lepingutes ning eeljaotuse ja kaaseeljaotuse tingimustes; ii) sätestab raamatupidamise ja finantsaruandluse nõuded, mida tuleb järgida seoses eeljaotuse ja kaaseeljaotusega; ja iii) sätestab eeljaotatud ja kaaseeljaotatud pangatähtede ja müntide kindlustuskorralduse.

(7) Kuigi euro müntide emissiooni pädevus on eelkõige osalevatel liikmesriikidel, on tulevastel eurosüsteemi RKPdel euro müntide jaotamises keskne osa. Seetõttu tuleb käesoleva suunise euro müntidega seotud sätteid käsitleda soovitusena, mida kohaldatakse RKPde poolt euro müntide emiteerimise raames ja mis kehtestatakse tulevaste osalevate liikmesriikide pädevate ametiasutuste poolt.

⁽¹⁾ EÜT L 139, 11.5.1998, lk 1. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 2169/2005 (ELT L 346, 29.12.2005, lk 1).

- (8) Eeljaotuse raames tulevastele eurosüsteemi RKPdele euro pangatähtede ja müntide edastamisega kaasneb teatud finantsrisk. Selle riski katmiseks peab tulevane eurosüsteemi RKP eurosüsteemilt laenatud euro pangatähed hüvitama talle määratud tulevase pangatähtede tootmise nõude arvel. Lisaks sellele on eeljaotus lubatav ainult siis, kui nõuetele vastavad tehingupooled annavad asjaomasele tulevasele eurosüsteemi RKP-le piisava nõuetekohase tagatise.
- (9) Eurosüsteemi RKP, kes eeljaotuse raames tarnib tulevasele eurosüsteemi RKP-le eeljaotuseks ettenähtud euro pangatähed ja mündid, peab sõlmima lepingu, mis vastab käesolevas suunises sätestatud reeglitele ja korrale.
- (10) Käesolevas suunises sätestatud eeljaotuse ja sellele järgneva kaaseeljaotuse tingimused tuleb sätestada ka lepingutes tulevaste eurosüsteemi RKPde, nõuetele vastavate tehingupoolte ja kutseliste kolmandate isikute vahel, v.a juhul kui samade reeglite ja korra kohaldamine on tagatud tulevases osalevas liikmesriigis kehtivate õigussätetega.
- (11) EKP on eeljaotuse koordinaator ja talle tuleb ette teatada eeljaotuse taotlustest ning tulevane eurosüsteemi RKP peab EKPd teavitama mistahes eeljaotuse otsusest,
- isikutele tulevase osaleva liikmesriigi territooriumil eeljaotuse/kaaseeljaotuse ajavahemikus;
- *euroala* – osalevate liikmesriikide territoorium;
  - *sularahavahetuse päev* – kuupäev, mil euro pangatähed ja mündid saavad osalevas liikmesriigis seaduslikuks maksevahendiks;
  - *osalev liikmesriik* – euro kasutusele võtnud liikmesriik;
  - *tulevane osalev liikmesriik* – mitteosalev liikmesriik, kes on täitnud euro kasutuselevõtu tingimused ja kelle osas on võetud otsus erandi tühistamise kohta (asutamislepingu artikli 122 lõike 2 kohaselt);
  - *mitteosalev liikmesriik* – liikmesriik, kus ei ole eurot kasutusele võetud;
  - *eurosüsteem* – osalevate liikmesriikide RKPd ja EKP;
  - *nõuetele vastav tehingupool* – artiklis 5 määratletud üksus, kes täidab euro pangatähtede ja müntide vastuvõtmise nõudeid eeljaotuseks;

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA SUUNISE:

I PEATÜKK

ÜLDSÄTTED

Artikkel 1

Mõisted

Käesolevas suunises kasutatakse järgmisi mõisteid:

- *eeljaotus* – euro pangatähtede ja müntide füüsiline tarne tulevase eurosüsteemi RKP poolt nõuetele vastavatele tehingupooltele tulevase osaleva liikmesriigi territooriumil eeljaotuse/kaaseeljaotuse ajavahemikus;
- *eeljaotuse/kaaseeljaotuse ajavahemik* – ajavahemik, mil toimub eeljaotus ja kaaseeljaotus ning mis ei alga varem kui neli kuud enne sularahavahetuse kuupäeva ja mis lõpeb sularahavahetuse kuupäeval kell 00.00 (kohaliku aja järgi);
- *kaaseeljaotus* – eeljaotatud pangatähtede ja müntide tarne nõuetekohase tehingupoolte poolt kutselistele kolmandatele
- *sularahavedaja* – üksus, kes osutab krediidasutustele pangatähtede ja müntide vedamise, ladustamise ja käitlemise teenust;
- *eurosüsteemi RKP* – osaleva liikmesriigi RKP
- *tulevane eurosüsteemi RKP* – tulevase osaleva liikmesriigi RKP;
- *nõuetekohane tagatis* – artiklis 8 määratletud tagatis;
- *tarniv eurosüsteemi RKP* – eurosüsteemi RKP, kes tarnib tulevasele eurosüsteemi RKP-le euro pangatähti ja münte eeljaotuse eesmärgil, olenemata sellest, milline eurosüsteemi RKP on nende pangatähtede ja müntide seaduslik omanik;

- *esialgne vajadus* – euro pangatähtede ja müntide kogus, mida tulevane osalev liikmesriik arvatavalt vajab sularahavahetuse päeval, et katta ühe aasta vajadus;
- *eurosüsteemi tööpäev* – päev, mil EKP või üks või enam RKPd ning TARGET või TARGETit asendav süsteem töötavad ning mis on euro rahaturu ja euroga seotud valuutavahetustehingute arveldamise päev;
- *TARGET* – üleeuroopaline automatiseeritud reaalaajaline brutoarvelduste kiirülekandesüsteem;
- *krediidiasutus* – Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. märtsi 2000. aasta direktiivi 2000/12/EÜ (krediidiasutuste asutamise ja tegevuse kohta) ⁽¹⁾ artikli 1 lõikes 1 määratletud krediidiasutus;
- *omavääring* – tulevase osaleva liikmesriigi vääring enne sularahavahetuse päeva.

Artikkel 2

Käesoleva suunise sätete kohaldamine

1. Käesolevas suunises sätestatud eeljaotuse ja kaaseeljaotuse reeglid ja kord tuleb sätestada eeljaotuse ja kaaseeljaotuse lepingutes, olenemata sellest, kas tulevane eurosüsteemi RKP: i) laenab eeljaotuse pangatähed ja mündid; või ii) toodab või tellib need.
2. Käesolevat suunist ei kohaldata euro pangatähtede ja müntide füüsilisele tarnele eurosüsteemi RKP poolt mitteosaleva liikmesriigi RKP-le enne, kui mitteosaleva liikmesriigi RKP on tulevase eurosüsteemi RKP staatuses.

II PEATÜKK

EURO PANGATÄHTEDE JA MÜNTIDE LAENAMINE EELJAOTUSEKS

Artikkel 3

Tarne

1. Tulevasele eurosüsteemi RKP-le võib eeljaotuseks ja esialgse vajaduse katmiseks euro pangatähti ja münte tarnida kas üks või enam eurosüsteemi RKPd.

2. Tarniv eurosüsteemi RKP ei või vastuvõtvalt tulevaselt eurosüsteemi RKP-lt nõuda tagatist.

3. Eurosüsteemi RKP ei tohi tarnida euro pangatähti ja münte tulevasele eurosüsteemi RKP-le enne, kui tarniv eurosüsteemi RKP ja vastuvõttev tulevane eurosüsteemi RKP on sõlminud lepingu, mille kohaselt kohaldatakse käesoleva suunise tingimusi tulevasele eurosüsteemi RKP-le antavale euro pangatähtede ja müntide laenu suhtes ning mida seega kohaldatakse eeljaotuse ja kaaseeljaotuse lepingute sõlmimisel.

4. Euro pangatähtede ja müntide tarne ei alga enne, kui on vastu võetud otsus mitteosaleva liikmesriigi suhtes kehtestatud erandi tühistamise kohta kooskõlas asutamislepingu artikli 122 lõikega 2.

5. Pärast konsulteerimist tarniva eurosüsteemi RKPga määratleb EKP selgelt varud, mida kasutatakse euro pangatähtede ja müntide tarneks, ning tarniva eurosüsteemi RKP nime. Tarniv eurosüsteemi RKP peab tagama, et otsus vastavate varude asendamise kohta on vastu võetud.

Artikkel 4

Euro pangatähtede ja müntide laenu tingimused

1. Käesolevas artiklis sätestatud tingimused tuleb määratleda artikli 3 lõikes 3 osutatud lepingus.

2. Täpne kogus, tarnitavate pangatähtede ja müntide nimiväärtuste liigitus ja tarneaeg määratletakse mis tahes lepingus.

3. Euro pangatähed ja mündid tarnitakse tulevasele eurosüsteemi RKP-le eeljaotuse eesmärgil ja esialgse vajaduse katmiseks kooskõlas tavaliste turvalisuse ja kindlustuse reeglitega, mis kehtivad RKPde vaheliste euro pangatähtede ja müntide suurtarnete suhtes. Tarnitavate euro pangatähtede ja müntidega seotud hävimise, kaotsimineku, varguse ja röövimise risk läheb tulevasele eurosüsteemi RKP-le üle euro pangatähtede ja müntide väljasõidul tarniva eurosüsteemi RKP hoidlast.

4. Tulevane eurosüsteemi RKP maksab euro pangatähtede ja müntide transpordi kulud eurosüsteemi RKP juurest temani. Tarniv eurosüsteemi RKP tagab transpordi kulusäästlikkuse.

⁽¹⁾ EÜT L 126, 26.5.2000, lk 1.

5. Juhul kui eurosüsteemi RKP-l on vaja euro pangatähtede ja müntide suurarnet eurosüsteemi poolt 12 kuu jooksul pärast sularahavahetuse päeva, loetakse seda esialgse vajaduse osaks hüvitamise seisukohalt ning seda käsitletakse kui lõigetes 6 kuni 8 sätestatud euro pangatähtede ja müntide tarnet. Muus suhtes käsitletakse seda vajadust kui suurarnet.

6. Seoses tarniva(te) eurosüsteemi RKP(de)ga peab tulevane eurosüsteemi RKP järgima järgmisi raamatupidamise ja finantsaruandluse kohustusi:

a) Eeljaotuse/kaaseeljaotuse ajavahemiku kestel kirjendab tulevane eurosüsteemi RKP eeljaotuse eesmärgil (ja esialgse vajaduse katmiseks) tarnitud euro pangatähtede ja müntide koguse bilansiväliselt ja nimiväärtusega.

b) Tulevane eurosüsteemi RKP esitab tarnivale eurosüsteemi RKP-le aruande eeljaotatud ja kaaseeljaotatud euro pangatähtede ja müntide kohta.

c) Tulevane eurosüsteemi RKP esitab aruande mis tahes eeljaotatud ja kaaseeljaotatud euro pangatähtede ja müntide kogusumma kohta (nimiväärtuste kaupa), mis läksid ringlusse enne sularahavahetuse päeva; samuti tuleb aru anda, mis kuupäeval saadi teada pangatähtede ringlusse sattumisest.

7. Alates sularahavahetuse päevast peab tulevane eurosüsteemi RKP järgima järgmisi raamatupidamise ja finantsaruandluse kohustusi:

a) Juhul kui lõikele 10 vastavaid kirjeid ei ole tehtud, tuleb eeljaotatud euro pangatähed kajastada bilansikirjetena sularahavahetuse päeva seisuga.

b) Eeljaotatud euro pangatähtede kogus, v.a pangatähed, mis sattusid ringlusse enne sularahavahetuse päeva ja mille kohta esitati aruanne kooskõlas lõike 6 punktiga c, tuleb tulevase eurosüsteemi RKP bilansis kirjendada "ringluses olevate pangatähtede" all.

c) Erinevust eeljaotatud euro pangatähtede koguse ja nende eeljaotatud pangatähtede koguse vahel, mis on debiteeritud eeljaotuse vastuvõtivate nõuetele vastavate tehingupoolte kontodele, mida hoitakse tulevase eurosüsteemi RKP juures kooskõlas artikli 15 sätetega, käsitletakse kui nõuetele vastavatele tehingupooltele antud tagatud, tasustamata laenu, mille nad peavad tagastama kooskõlas artikliga 15.

8. Tulevane eurosüsteemi RKP hüvitab tema poolt eeljaotuseks laenatud euro pangatähed, tarnides samas koguses ja kvaliteediga euro pangatähti, mida ta toodab või hangib seoses talle üheks või mitmeks järgnevas aastaks määratud osaga eurosüsteemi euro pangatähtede toodangus, mis vahetult järgneb sularahavahetuse aastale, lisaks talle nendeks aastateks määratud tavalisele osale eurosüsteemi euro pangatähtede toodangus. EKP nõukogu otsustab, kuidas arvestada tagastamisele kuuluvate pangatähtede kogust ja kvaliteeti. EKP nõukogu määrab õigeaegselt, kuidas arvestada tagastamisele kuuluvate pangatähtede kogust ja kvaliteeti euro teises seerias.

9. Tulevane eurosüsteemi RKP teostab eeljaotuse kooskõlas III ja IV peatükis sätestatud tingimustega. Tarnet ei tohi toimuda enne, kui tulevane eurosüsteemi RKP ja nõuetele vastav tehingupool on sõlminud vastavaid tingimusi sisaldava lepingu, v.a juhul kui riigi õigusaktide sätetega eeljaotuse kohta on tagatud, et kõikide nõuetele vastavate tehingupoolte suhtes kohaldatakse tingimusi, mis vastavad III ja IV peatükis sätestatud te.

10. Kui eeljaotatud euro pangatähed satuvad ringlusse enne sularahavahetuse päeva, kirjendab tarniv eurosüsteemi RKP need kui emiteeritud ja ringlusse lastud pangatähed. Tarniv eurosüsteemi RKP kirjendab nõude tulevase eurosüsteemi RKP vastu, mis võrdub enne sularahavahetuse päeva ringlusse sattunud euro pangatähtede nimiväärtusega. Tulevane eurosüsteemi RKP maksab sellelt nõudelt tarnivale eurosüsteemi RKP-le tasu. Tasu kuulub maksmisele alates päevast, mil tulevane eurosüsteemi RKP sai teada euro pangatähtede ringlusse sattumisest, kuni esimese eurosüsteemi tööpäevani pärast sularahavahetuse päeva. Sellel päeval arveldatakse tulevase eurosüsteemi RKP kohustus ja sellega seotud tasu TARGETi või TARGETit asendava süsteemi kaudu. Tasustamise viitemäär on eurosüsteemi poolt põhilises refinantseerimistoimingu pakkumises kasutatud viimane intressi piirmäär kooskõlas 31. augusti 2000. aasta suunise EKP/2002/7 (eurosüsteemi rahapoliitika instrumentide ja menetluste kohta) ⁽¹⁾ I lisa punktiga 3.1.2. Juhul kui tulevasele eurosüsteemi RKP-le tarnib eeljaotuse eesmärgil euro pangatähti rohkem kui üks eurosüsteemi RKP, tuleb määratleda artikli 3 lõikes 3 osutatud lepingus, milline tarniv RKP kirjendab ringluses olevad pangatähed ja nõude tulevase eurosüsteemi RKP vastu.

⁽¹⁾ EÜT L 310, 11.12.2000, lk 1. Suunist on viimati muudetud uunisega EKP/2005/17 (ELT L 30, 2.2.2006, lk 26).

11. Tulevane eurosüsteemi RKP esitab EKP-le aruande järgmise kohta:

- a) eeljaotatud ja kaaseeljaotatud euro pangatähtede lõplik kogus (nimiväärtuste lõikes); ja
- b) eeljaotatud ja kaaseeljaotatud euro müntide lõplik kogus (nimiväärtuste lõikes).

III PEATÜKK

EELJAOTUS

Artikkel 5

Nõuetele vastavad tehingupooled

Tulevases osalevas liikmesriigis asutatud krediidasutused (sealhulgas tulevases osalevas liikmesriigis asuvad välisriigi krediidasutuste filiaalid) ja riigi postkontorid, kellel on tulevase eurosüsteemi RKP juures konto, vastavad eeljaotuseks euro pangatähtede ja müntide vastuvõtmise nõuetele, kui artikli 4 lõikes 9 osutatud lepingud on sõlmitud.

Artikkel 6

Eeljaotuse tarne

1. Tulevane eurosüsteemi RKP ei tohi alustada euro pangatähtede ja müntide eeljaotuse tarnet enne eeljaotuse/kaaseeljaotuse ajavahemiku algust.
2. Tulevane eurosüsteemi RKP võib euro pangatähti ja münte eeljaotada kooskõlas käesoleva suunise sätetega. Euro pangatähtede ja müntide tarnet ei tohi alustada enne, kui tulevane eurosüsteemi RKP ja vastuvõttev nõuetele vastav tehingupool on sõlminud lepingu, mis sisaldab käesolevas peatükis ja IV peatükis sätestatud tingimusi (v.a kui samaväärseid reegleid ja korda kohaldatakse kõnealuse tulevase osaleva liikmesriigi õigusaktide sätetega).

Artikkel 7

Tagatise andmine

1. Eeljaotuse vastuvõtvad nõuetele vastavad tehingupooled annavad tulevasele eurosüsteemi RKP-le artiklis 8 määratletud nõuetekohase tagatise, mis:

- a) katab eeljaotatud euro pangatähtede ja müntide nimiväärtuse täies ulatuses; ja

- b) tagab artiklis 10 sätestatud kohustuste täitmise, mis peab olema sätestatud ka tulevase eurosüsteemi RKP ja nõuetele vastava tehingupool vahelises lepingus.

2. Juhul kui tagatis realiseeritakse artiklis 10 sätestatud kohustuste täitmise tagamiseks, peab nõuetele vastav tehingupool andma tulevasele eurosüsteemi RKP-le täiendava tagatise, mis kataks eeljaotatud euro pangatähtede ja müntide nimiväärtuse täies ulatuses kooskõlas lõike 1 punktiga a.

3. Tagatis tuleb anda tulevasele eurosüsteemi RKP-le enne euro pangatähtede ja müntide eeljaotuse algust ning see peab katma riskid, mis tekivad eeljaotuse tarnest alates.

4. Tulevane eurosüsteemi RKP peab tagama, et tagatis on täies ulatuses realiseeritav. Selleks võetakse tagatis kooskõlas suunise EKP/2000/7 I lisas sätestatud tagatismenetlustega.

5. Tulevane eurosüsteemi RKP peab eeljaotusega seotud riskide osas rakendama piisavaid riskiohjamismeetmeid. Käesolevas artiklis osutatud riskiohjamismeetmete osas peab ta konsulteerima EKPga. Juhul kui nõuetekohase tagatise turuväärtust kohandatakse, et võtta arvesse kohaldatavaid riskiohjamismeetmeid, tuleb vastavalt kohandada ka tagatise suurus, et see täies ulatuses ja kogu aeg kataks nende eeljaotatud euro pangatähtede ja müntide nimiväärtuse, mida ei ole euro pangatähtede ja müntide eeljaotuse teostanud tulevase eurosüsteemi RKP juures peetaval nõuetele vastava tehingupool kontrol debiteeritud.

6. Enne eeljaotust sõlmitavates lepingutes tuleb sätestada, et nõuetele vastav tehingupool annab tulevasele eurosüsteemi RKP-le tagatise realiseerimise õiguse juhuks, kui eeljaotuse vastuvõttev tehingupool rikub käesolevas suunises osutatud eeljaotuse eeltingimuseks olevat mis tahes kohustust, milles nõuetele vastav tehingupool ja tulevane eurosüsteemi RKP on kokku leppinud, ning eeljaotuse vastuvõttev nõuetele vastav tehingupool ei maksa artiklis 10 sätestatud lepperahve.

Artikkel 8

Nõuetekohane tagatis

1. Eeljaotuse nõuetekohaseks tagatiseks loetakse kõik suunise EKP/2000/7 I lisas määratletud eurosüsteemi rahapoliitika tehingute nõuetele vastavad varad.

2. Varad tulevase osaleva liikmesriigi omavääringus või euros, mis vastavad suunise EKP/2000/7 I lisa sätestatud ühtsetele tingimustele ning eurosüsteemi rahapoliitika tehingute tingimustele (v.a arvelduse asukohta ja vääringustamise kriteerium), loetakse eeljaotuse nõuetekohaseks tagatiseks. Varasid hoitakse (arveldatakse) euroalal või tulevases osalevas liikmesriigis asuvas riigi väärt-paberiarveldussüsteemis, mille vastavust EKP EL väärt-paberiarveldussüsteemide kasutamise standarditele EKPS krediiditehingute jaoks ("Standards for the use of EU Securities Settlement Systems in ESCB credit operations") on kontrollitud.

3. Anda võib ka järgmise nõuetekohase tagatise: a) omavääringus sularahahoiused; b) euro hoiused erikontol, mida tasustatakse kohustusliku reservi intressimäära kohaselt; või c) omavääringu või euro hoiused mis tahes muus vormis, mida tulevane eurosüsteemi RKP peab kohaseks.

Artikkel 9

Aruandlus

1. Nõuetele vastav tehingupool esitab oma tulevasele eurosüsteemi RKP-le aruande järgmise kohta:

- a) kaaseeljaotatud euro pangatähtede lõplik kogus (nimiväärtuste lõikes); ja
- b) kaaseeljaotatud euro müntide lõplik kogus (nimiväärtuste lõikes).

2. Eeljaotuse vastuvõttev nõuetele vastav tehingupool peab oma tulevasele eurosüsteemi RKP-le viivitamata pärast kaaseeljaotust teatama, millisele kutselise kolmandale isikule kaaseeljaotati ning mis koguses toimus euro pangatähtede ja müntide kaaseeljaotus klientide lõikes. Vastavat teavet peab tulevane eurosüsteemi RKP käsitlema konfidentsiaalsena ning kasutama seda ainult selleks, et kontrollida kas kutselised kolmandad isikud järgivad kohustust mitte lasta euro pangatähti ja münte ringlusse enneaegselt, ning artikli 4 lõikele 11 vastavaks aruandluseks.

3. Eeljaotuse vastuvõttev nõuetele vastav tehingupool peab talle eeljaotuse teinud tulevast eurosüsteemi RKPd viivitamata teavitama järgmisest (kes seejärel teavitab sellest EKPd):

- a) kas on põhjust arvata, et eeljaotatud pangatähed või mündid on sattunud ringlusse enne sularahavahetuse päeva; ja
- b) eeljaotatud pangatähtede kogus (nimiväärtuste lõikes), mis läks ringlusse enne sularahavahetuse päeva.

Artikkel 10

Nõuetele vastava tehingupoolle kaaseeljaotusega seotud kohustused

Enne kaaseeljaotust peab eeljaotuse vastuvõttev nõuetele vastav tehingupool kohustuma kaaseeljaotust teostama ainult kooskõlas käesolevas suunises sätestatud reeglite ja korraga, mis lepatakse kokku nende ja kaaseeljaotuse vastuvõtivate kutseliste kolmandate isikute vahel. Eelkõige tuleb enne nõuetele vastava tehingupoolle poolt kaaseeljaotuse teostamist kokku leppida järgmistes tingimustes:

- a) Nõuetele vastav tehingupool peab tagama, et kaaseeljaotatud euro pangatähed ja mündid asuvad kaaseeljaotuse vastuvõtivate kutseliste kolmandate isikute ruumides, kus neid tuleb ladustada eraldi mis tahes muudest euro pangatähtedest ja müntidest, muust vääringust või muust varast, et ära hoida nende ringlusse sattumine enne sularahavahetuse päeva. Enneaegse ringlusse sattumise suhtes kohaldatakse leppetrahvi maksmist.
- b) Nõuetele vastav tehingupool peab saavutama kaaseeljaotuse vastuvõtva kutselise kolmanda isikuga kokkuleppe, mille kohaselt ta lubab tulevasele eurosüsteemi RKP-l teostada kaaseeljaotuse vastuvõtva kutselise kolmanda isiku ruumide kontrolli, et kindlaks teha, kas kaaseeljaotatud euro pangatähed ja mündid on alles.
- c) Nõuetele vastav tehingupool maksab tulevasele eurosüsteemi RKP-le leppetrahvi summas, mis vastab kantud kahjule, kuid mis ei ole vähem kui 10 % kaaseeljaotatud summast, kui i) tulevasele eurosüsteemi RKP-le ei võimaldata punktis b osutatud kontrolli teostamiseks juurdepääsu; või ii) kaaseeljaotatud euro pangatähed ja mündid ei asu kaaseeljaotuse vastuvõtva kolmanda isiku ruumides kooskõlas käesoleva artikliga. Tulevane eurosüsteemi RKP ei kohalda leppetrahvi, kui: i) tema tulevane osalev liikmesriik on kehtestanud samaväärset kaitset andva õigusraamistiku; või ii) kaaseeljaotuse vastuvõttev kutseline kolmas isik on leppetrahvi maksnud artikli 16 lõike 2 punkti f alusel.

Artikkel 11

Statistika küsimused

22. novembri 2001. aasta määruse (EÜ) nr 2423/2001 (EKP/2001/13) (rahaloomeasutuste sektori konsolideeritud bilansi kohta) ⁽¹⁾ kohaldamiseks tagab tulevane eurosüsteemi RKP, et tema liikmesriigis asuvad rahaloomeasutused ei kirjenda eeljaotuse/kaaseeljaotuse ajavahemikus eeljaotatud euro pangatähtede ja müntidega seotud tehinguid oma bilansis.

⁽¹⁾ EÜT L 333, 17.12.2001, lk 1. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 2181/2004 (EKP/2004/21) (ELT L 371, 18.12.2004, lk 42).

*Artikkel 12***Jaotus filiaalidele**

Tulevane eurosüsteemi RKP võimaldab nõuetele vastavatel tehingupooltel eeljaotatud euro pangatähti ja münte edastada ainult nende tulevases osalevas liikmesriigis asuvatele filiaalidele.

*Artikkel 13***Enneaegse ringluse keeld**

1. Tulevane eurosüsteemi RKP keelab nõuetele vastavatel tehingupooltel neile tarnitud euro pangatähti ja münte välja anda enne 00.00 (kohaliku aja järgi) sularahavahetuse päeval, kui käesolev suunis ei sätesta teisiti. Eelkõige peab tulevane eurosüsteemi RKP nõudma, et nõuetele vastavad tehingupooled hoiustaksid eeljaotatud euro pangatähti ja münte oma hoidlates eraldi mis tahes muudest euro pangatähtedest ja müntidest, muust vääringust või varast; turve peab ära hoidma hävimise, varguse, röövimise või mis tahes muu enneaegse ringluse põhjuse.

2. Nõuetele vastavad tehingupooled peavad tagama, et eeljaotatud euro pangatähtede ja müntide ringlust ei toimu enne sularahavahetuse päeva.

3. Nõuetele vastav tehingupool annab oma tulevasele eurosüsteemi RKP-le oma ruumide kontrollimise õiguse, et kindlaks teha, kas eeljaotatud euro pangatähed ja mündid on alles ja millised on nõuetele vastavate tehingupoolte poolt kohaldatavad kaaseeljaotuse teostamise tingimused.

4. Nõuetele vastavad tehingupooled peavad võtma tulevasele eurosüsteemi RKP-le leppetrahvi maksmise kohustuse juhuks, kui nõuetele vastav tehingupool rikub eeljaotusega seotud kohustusi, mille hulka kuulub muuhulgas eeljaotatud pangatähtede ringlusse laskmine või seda võimaldav käitumine enne sularahavahetuse päeva või kontrollist keeldumine. Tulevane eurosüsteemi RKP peab tagama, et vastava rikkumise suhtes kohaldatakse leppetrahvi või seaduse alusel kohaldatavat trahvi, mis kuulub maksmisele mis tahes kantud kahjule vastavas osas. Tulevane eurosüsteemi RKP ei kohalda vastavat trahvi, kui asjaomane tulevane osalev liikmesriik on kehtestanud samaväärset kaitset andva õigusraamistikku.

*Artikkel 14***Hävimise, kaotsimineku, varguse ja röövi risk**

Eeljaotatud euro pangatähtede ja müntidega seotud hävimise, kaotsimineku, varguse ja röövimise risk läheb nõuetele vastavale tehingupooltele üle nende pangatähtede ja müntide väljasõidul tulevase eurosüsteemi RKP hoidlast. Tulevane eurosüsteemi RKP võib nõuetele vastavatel tehingupooltel nõuda nende riskide

piisavat kindlustamist või muul viisil käsitlemist. Lisaks tuleb tulevase eurosüsteemi RKP ja nõuetele vastava tehingupoolte vahel kokku leppida, et kindlustusest olenemata tuleb eeljaotatud euro pangatähtede või müntide enneaegsel ringlusse sattumisel kohaldada artikli 15 sätteid viivitamatu debiteerimise ja seonduva tasustamise kohta. Eelnevast olenemata võivad tulevane eurosüsteemi RKP ja nõuetele vastav tehingupool kokku leppida, et tulevane eurosüsteemi RKP korraldab eeljaotuse jaoks euro pangatähtede ja müntide veo nõuetele vastava tehingupoolte nimel ja riisikol või, kui tulevane eurosüsteemi RKP seda soovib, tulevase eurosüsteemi RKP riisikol.

*Artikkel 15***Debiteerimine ja krediteerimine**

1. Nõuetele vastavatele tehingupooltele eeljaotatud euro pangatähed ja mündid debiteeritakse nende tehingupoolte tulevase eurosüsteemi RKP juures peetaval kontrol nimiväärtusega kooskõlas järgmise lineaardebiteerimise mudeliga: eeljaotatud pangatähtede ja müntide kogusumma debiteeritakse kolmes osas, sularahavahetuse päevale järgneva esimese, neljanda ja viienda eurosüsteemi põhilise refinantseerimistehingu arveldamise päeval.

2. Kui nõuetele vastava eeljaotuse vastuvõtva tehingupoolte eeljaotuse teostanud tulevase eurosüsteemi RKP juures peetaval kontrol ei ole piisavalt vahendeid lõikega 1 kooskõlas olevaks konto debiteerimiseks, loetakse, et nõuetele vastav tehingupool on rikkunud eeljaotatud pangatähtede ja müntide eest maksmise kohustust.

3. Sularahavahetuse päeval või pärast seda nõuetele vastavatele tehingupooltele tarnitud euro pangatähed ja mündid debiteeritakse nende vastavatel tulevase eurosüsteemi RKP juures peetaval kontroldel kooskõlas eurosüsteemis kehtiva tavaga. Samamoodi krediteeritakse nende tulevase eurosüsteemi RKPde juures peetavaid kontosid, kui nõuetele vastavad tehingupooled tagastavad euro pangatähed ja mündid sularahavahetuse päeval või pärast seda.

4. Nõuetele vastavate tehingupoolte omavääringus pangatähed ja mündid krediteeritakse nende vastavatel tulevase eurosüsteemi RKP juures peetaval kontroldel kooskõlas eurosüsteemis kehtiva tavaga.

5. Kui euro pangatähed või mündid satuvad ringlusse enne sularahavahetuse päeva, tuleb vastav pangatähtede või müntide summa lugeda eeljaotuse vastuvõtva nõuetele vastava tehingupoolte kohustuseks välisvaluutas. Eeljaotusega seoses kirjendatakse mis tahes vastavad euro pangatähed tarniva eurosüsteemi raamatupidamises ringluses olevate pangatähtedena. Kirjendamine toimub olenemata pangatähtede enne sularahavahetuse päeva ringlusse sattumise põhjustest.

IV PEATÜKK

KAASELJAOTUS

Artikkel 16

Euro pangatähtede ja müntide kaaseeljaotuse tarne tingimused

1. Kaaseeljaotus kutselistele kolmandatele isikutele ei või alata enne eeljaotuse/kaaseeljaotuse ajavahemiku algust.
2. Kaaseeljaotust ei või alustada enne, kui nõuetele vastavate tehingupoolte ja kutseliste kolmandate isikute vahel on sõlmitud leping vähemalt järgmise osas:
  - a) Kaaseeljaotus toimub kutselise kolmanda isiku täielikul riisikol ja vastutusel ning selle suhtes kohaldatakse käesoleva suunisega kooskõlas kokku lepitud tingimusi.
  - b) Kutseline kolmas isik esitab EKP-le oma tulevase eurosüsteemi RKP kaudu aruande kõikide kaaseeljaotatud euro pangatähtede ja müntide kohta.
  - c) Kutseline kolmas isik hoiustab kaaseeljaotatud euro pangatähed ja mündid kooskõlas artikli 10 punktiga a ning ei anna neid välja enne 00.00 (kohaliku aja järgi) sularahavahetuse päeval.
  - d) Kutseline kolmas isik annab oma tulevasele eurosüsteemi RKP-le õiguse teostada oma ruumide kontrolli, et kindlaks teha, kas kaaseeljaotatud pangatähed ja mündid on alles.
  - e) Kutseline kolmas isik esitab tulevasele eurosüsteemi RKP-le aruande kaaseeljaotatud pangatähtede koguse kohta (nimiväärtuste lõikes), mis läks ringlusse enne sularahavahetuse päeva.
  - f) Kutseline kolmas isik peab võtma kohustuse maksta tulevasele eurosüsteemi RKP-le trahvi, juhul kui kutseline kolmas isik ei täida kaaseeljaotusega seotud kohustust, sealhulgas lõikes c sätestatud kohustust, või keeldub lõikes d osutatud kontrolli lubamisest. Vastava rikkumise suhtes kohaldatakse leppetrahvi või õigusaktiga kehtestatud trahvi, mis tuleb maksta mis tahes kantud kahjule vastavas suuruses, kuid mis ei ole vähem kui 10 % kaaseeljaotatud summast. Tulevane eurosüsteemi RKP ei kohalda vastavat trahvi, kui asjaomane tulevane osalev liikmesriik on kehtestanud samaväärset kaitset andva õigusraamistiku.

Artikkel 17

Elanikkonna suhtes kohaldatav erand

1. Tulevane eurosüsteemi RKP keelab nõuetele vastavatel tehingupooltel elanikkonnale euro pangatähti ja münte kaaseeljaotada.
2. Käesoleva artikli lõige 1 ei keela elanikkonnale jaotada mündivoldikuid, mis sisaldavad väikeses koguses erinevates vääringutes euro münte, kooskõlas tulevaste osalevate liikmesriikide pädevate ametiasutuste määrangutega.

V PEATÜKK

LÕPPSÄTTED

Artikkel 18

Kontrollimine

Hiljemalt kolm kuud enne eeljaotuse/kaaseeljaotuse ajavahemiku algust, kuid mitte enne kui vastava liikmesriigi suhtes on vastu võetud erandit tühistav otsus, edastab tulevane eurosüsteemi RKP EKP-le teabe mis tahes õigusaktide ja meetmete kohta, mis on liikmesriigis võetud seoses käesoleva suunisega.

Artikkel 19

Euro mündid

On soovitatav, et tulevased eurosüsteemi RKPd kohaldaksid käesoleva suunise sätteid euro müntide suhtes, kui nende vastavate pädevate ametiasutuste poolt ei ole kehtestatud muud raamistikku.

Artikkel 20

Lõppsätted

1. Käesolev suunis jõustub 19. juulil 2006.
2. Käesolev suunis on adresseeritud osalevate liikmesriikide keskpankadele.

Frankfurt Maini ääres, 14. juuli 2006

EKP nõukogu nimel
EKP president
Jean-Claude TRICHET